

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2023-24
ΠΛΑΙΣΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ - Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ – ΜΟΥΣΙΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4 (6)

Γνωστικά Αντικείμενα

- Ακουστικές Δεξιότητες 2 δ.π.
- Ανάλυση 1 δ.π.
- Αρμονία 1 δ.π.
- Χορωδία 2 δ.π. (Μουσικό Σχολείο)

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ

- Μέση Γενική Εκπαίδευση: 6η Δέσμη (επιλεγόμενο)
- ΤΕΣΕΚ (επιλεγόμενο)
- Μουσικό Σχολείο (υποχρεωτικό)

Διδακτικά εγχειρίδια - Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Ακουστικές Δεξιότητες

- Βελεγράκης, Α. & Θεοφανοπούλου, Τζ. (-). *Ανάπτυξη Ακουστικών Ικανοτήτων*. Τεύχη 1&2 (+2 CD κάθε τεύχος). Αθήνα: Φίλιππος Νάκας.
- Μηνακάκης, Δ. (2014). *Εγχειρίδιο Ακουστικών Δεξιοτήτων (+MP3-CD + Τετράδιο Ασκήσεων)*. Αθήνα: Παπαγρηγορίου Κ. – Νάκας Χ.
- Cleland, K., Dobrea-Grindahl, M. (2010). *Developing Musicianship Through Aural Skills*. New York: Routledge.
- Krueger C. (2016) *Progressive Sight Singing*. USA: Oxford University Press.
- Ottman, R. W., & Rogers, N. (2013). *Music for Sight Singing*. Upper Saddle River, N.J: Pearson Prentice-Hall.
- Εκπαιδευτικό Υλικό Γραφείου Μουσικής ΜΓΕ - ΥΠΑΝ στο Google Drive

Ανάλυση

Για τη διδασκαλία του γνωστικού αντικειμένου της Ανάλυσης δίνεται από ένα αντίτυπο στον κάθε μαθητή το οποίο συμπεριλαμβάνει CD με mp3 και The Norton Scores, Vol. I και II (υπάρχει ένα αντίτυπο του κάθε τόμου στο κάθε σχολείο):

- Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (2021) *Μουσική Β' Λυκείου - Σημειώσεις: Ανάλυση*.
- Machlis, J. & Forney, C. (1996) *Η απόλαυση της Μουσικής*. Αθήνα: Fagotto.
- Εκπαιδευτικό Υλικό Γραφείου Μουσικής ΜΓΕ - ΥΠΑΝ στο Google Drive

Αρμονία

- Kostka, F., Payne, D. & Almén B. (2018) *Tonal Harmony with an introduction to post-tonal music*. New York: McGraw-Hill Education.
- Αμαραντίδης, Α. & Αρχαύλη, Ειρ. (1994). *700+44 Θέματα Αρμονίας* Τεύχος 1. Αθήνα: Παπαγρηγορίου Κ. – Νάκας Χ.
- Αμαραντίδης, Α. (2011). *Το τονικό μουσικό σύστημα (Η αρμονία της μουσικής)*. Αθήνα: Παπαγρηγορίου Κ. – Νάκας Χ.
- Διαμαντής, Γ. (2007). *Αρμονία*. Αθήνα: Νάκας.
- Ξιναρίδης Στ. (19--) *Αρμονία- Θεωρία και Θέματα για Λύση*. Τεύχος Α και Β'. Λεμεσός: Ιδιωτική Έκδοση.
- Εκπαιδευτικό Υλικό Γραφείου Μουσικής ΜΓΕ - ΥΠΑΝ στο Google Drive.

Χορωδία

Το γνωστικό αντικείμενο της Χορωδίας αναπτύσσεται μέσα από πολλαπλές πηγές και υλικό που παρέχονται από τον μαέστρο σύμφωνα με την ηλικία και ικανότητες των χορωδών, το περιεχόμενο και ύφος μιας συναυλίας (παρτιτούρες χορωδιακών έργων και φωνητικών ασκήσεων για το μάθημα, ψηφιοποιημένες παρτιτούρες, υλικό ακροάσεων κλπ.)

- DeVenney, D. (2010): *Conducting Choirs* – Set. Roger Dean Publ Co
- Roe, P.F. (1983). *Choral Music Education*. (Second Edition). North Texas: Waveland Press, INC.
- Scherchen, H. (1989). *Εγχειρίδιο Διευθύνσεως Ορχήστρας*. Μιτρό. Κ. Νάσος. Αθήνα: Νάσος.
- Κερετζή, Α. (2004). *Διεύθυνση Χορωδίας: Πρώτες Βοήθειες*. Αθήνα: Orpheus.
- Μανιάτης, Τ. (2004). *Η Τέχνη της Χορωδίας*. Αθήνα: Φίλιππος Νάκας
- Τσιμούρη, Χ. (2004). *Αναπτύσσοντας Πολύπλευρες Μεθόδους Χορωδιακής Διδασκαλίας*. Αθήνα.

Υλικά και μέσα που θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές κατά τη διδασκαλία του μαθήματος

Για όλα τα γνωστικά αντικείμενα:

- Μουσικά όργανα, ατομικά μουσικά όργανα, μουσικά όργανα τάξης, και Μουσική Τεχνολογία (διατίθενται στις σχολικές μονάδες)
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής με κάρτα ήχου και κάρτα γραφικών, συνδεδεμένος με διαδραστικό πίνακα ή βιντεοπροβολέα (διατίθενται στις σχολικές μονάδες). Ήχεία καλής ποιότητας.
- Καθίσματα άνετα

Επιπρόσθετα για τη Χορωδία:

- Μουσικά Όργανα (Πιάνο / ηλεκτρικό πιάνο)
- Διαπασών
- Υλικά βιωματικών δραστηριοτήτων (Οργανα τάξης, καθρέφτης, μαξιλάρια, μοκέτα, στρώματα, μπάλα κλπ.)

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ (ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ)

Το μάθημα της Μουσικής στη Β' Λυκείου αποτελεί ομοιόμορφη συνέχεια των προηγούμενων τάξεων/ βαθμίδων, καθώς διέπεται από την ίδια φιλοσοφία για τη μουσική εκπαίδευση και αντίστοιχες παιδαγωγικές προσεγγίσεις. Η άρτια και πολυσχιδής προσέγγιση της διδασκαλίας του μαθήματος, καθιστά -όσους μαθητές το επιθυμούν- ικανούς να προχωρήσουν για μουσικές σπουδές σε πανεπιστημιακό επίπεδο με την αποφοίτησή τους.

Γενικός Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η ανάπτυξη των μαθητών σε ολοκληρωμένους μουσικούς, μέσα από μια ολιστική μουσική εκπαίδευση, η οποία στηρίζεται στη θεωρία και πράξη της μουσικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μουσική κατανόηση και επικοινωνία του μαθητή καθώς ακούει, αναπαράγει, καταγράφει, τραγουδά, εκτελεί και δημιουργεί μουσική. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται μέσα από την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μουσικού γραμματισμού, μουσικής ανάλυσης, ενεργητικής ακρόασης και εναρμόνισης μελωδίας. Επιπρόσθετα, δίνεται έμφαση στην απόκτηση θετικών στάσεων και κατάλληλων συμπεριφορών οι οποίες συνάδουν με την ταυτότητα ενός μουσικού.

Ειδικότερα, ο σκοπός του κάθε αντικειμένου περιγράφεται ως ακολούθως:

Σκοπός του αντικειμένου των *Ακουστικών Δεξιοτήτων* είναι η ανάπτυξη της ακουστικής αντίληψης των μαθητών, μέσα από το σολφέζ, τη μεταγραφή, την αρμονία στο πιάνο, την εκτέλεση, τη μουσική ορθογραφία (dictée), κ.ά.

Σκοπός του αντικειμένου της *Ανάλυσης* είναι να προσφερθούν οι απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν σε ποικίλα μουσικά στίλ και πολιτισμούς, μέσα από έργα που άφησαν το στίγμα τους στην εξέλιξη της μουσικής πράξης και δημιουργίας. Έμφαση δίνεται, επίσης, στο κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο δημιουργείται, εκτελείται και προσλαμβάνεται η μουσική.

Το αντικείμενο της *Αρμονίας* αναφέρεται στη θεωρία και πτράξη της τονικής αρμονίας, που αφορά κυρίως στην περίοδο από το 1650 μέχρι το 1900. Σκοπός της διδασκαλίας του αντικειμένου είναι να καλλιεργήσει τις δεξιότητες των μαθητών στην αναγνώριση και κατανόηση της αρμονικής δομής της ευρωπαϊκής μουσικής, στον χειρισμό του μουσικού υλικού συνειδητά και στοχευμένα, μέσω ανάλυσης έργων και εναρμόνισης δοσμένης μελωδίας. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται ώστε η εκτέλεση και η εσωτερική ακοή να χρησιμοποιούνται από τον μαθητή ως εργαλεία και μόνιμες μαθησιακές λειτουργίες για την κατανόηση της αρμονίας της μουσικής.

Σκοπός του αντικειμένου της *Χορωδίας* αποτελεί η διδασκαλία τεχνικών καλλιέργειας της φωνής και της ακοής μέσα από τη χορωδιακή εμπειρία με τη χρήση σύγχρονων παιδαγωγικών μεθόδων. Το μάθημα έχει κυρίως πρακτικό και δευτερευόντως θεωρητικό χαρακτήρα. Αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της επαφής των μαθητών με τη μουσική μέσα από το φυσικό όργανο της ανθρώπινης φωνής και στην κατανόηση του πλούτου που αυτό εμπεριέχει ως μέσο έκφρασης και δημιουργίας. Σημειώνεται ότι τα γνωστικά αντικείμενο της χορωδίας αναπτύσσεται συνεπικουρικά με τα άλλα γνωστικά αντικείμενα της θεωρίας/αρμονίας, ακουστικών και ιδιαίτερα της ανάλυσης.

Επιπρόσθετα, βλ. <http://mousm.schools.ac.cy/index.php/el/mousiki/analytiko-programma>

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ)

Μέσω του μαθήματος οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:

1. να ακολουθούν διαδικασίες μουσικού γραμματισμού, ώστε να κατανοούν τα στοιχεία της μουσικής.
2. να αποκτήσουν δεξιότητες μουσικής δημιουργίας, που αφορούν -κυρίως- στην εναρμόνιση, τον αυτοσχεδιασμό και τη σύνθεση, στο πρότυπο προσεγγίσεων προγενέστερων δημιουργών της τονικής αρμονίας.
3. να αναπτύξουν τις ακουστικές τους δεξιότητες, ώστε να εντοπίζουν ακουστικά στοιχεία της μουσικής και να ανταποκρίνονται σε αυτά με μουσικό τρόπο.
4. να αναπτύξουν δεξιότητες χορωδιακού τραγουδιού προκειμένου να τις χρησιμοποιούν για την κατανόηση της μουσικής.
5. να γνωρίσουν τη φωνή τους ως μουσικό όργανο με άπειρες εκφραστικές ικανότητες
6. να αναπτύξουν κατάλληλες τεχνικές φωνητικής εκτέλεσης
7. να μπορούν να ελέγχουν το τονικό ύψος, το ρυθμό, τα εκφραστικά μέσα και την ένταση της φωνής τους
8. να αναπτύξουν επαρκώς τις ακουστικές τους δεξιότητες ειδικά σε σχέση με τις ιδιαίτερες συνθήκες του χορωδιακού συνόλου
9. να αναπτύξουν την εσωτερική τους ακοή,
10. να αναπτύξουν επαρκώς την αισθητική και αισθητηριακή τους αγωγή,
11. να αναγνωρίζουν τη σημειογραφία της χορωδιακής παρτιτούρας
12. να χρησιμοποιούν το σώμα τους ως ηχείο και να μάθουν να εκφράζονται μέσα από αυτό
13. να γνωρίσουν ποικίλα μουσικά ακούσματα από διάφορα ειδη, στυλ και πολιτισμούς
14. να καλλιεργήσουν επαρκώς την κριτική τους σκέψη και την κατανόηση του εκάστοτε μουσικού είδους και εποχής
15. να αποκτήσουν σχετικό έλεγχο της σκηνικής τους παρουσίας και να είναι σε θέση να τη χρησιμοποιούν ως εκφραστικό μέσο, αποκτήσουν δεξιότητες μουσικής δημιουργίας, που αφορούν -κυρίως- στην εναρμόνιση, τον αυτοσχεδιασμό και τη σύνθεση, στο πρότυπο προσεγγίσεων προγενέστερων δημιουργών.
16. να αναπτύξουν την ατομική τους μουσική ταυτότητα προκειμένου να προχωρήσουν σε πανεπιστημιακές σπουδές με απώτερο στόχο την επαγγελματική τους αποκατάσταση ή/και την πολύπλευρη ανάπτυξη του τόπου τους.
17. να αναπτύξουν αυτοεκτίμηση, αυτοπεποίθηση, συναισθηματική ωριμότητα αλλά και αίσθηση συνεργατικότητας, πειθαρχίας και αλληλεγγύης.

Επιπρόσθετα, βλ «Δείκτες Επιτυχίας – Επάρκειας» στον σύνδεσμο

<http://mousm.schools.ac.cy/index.php/el/mousiki/analytiko-programma>

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

- Ρυθμός
 - Μέτρα: εμπέδωση* ύλης α' τετραμήνου
 - Αξίες/ρυθμικά σχήματα: εμπέδωση* α' τετραμήνου,
 - Συγκοπή
- Μελωδία
 - Μελωδικά διαστήματα: εμπέδωση* α' τετραμήνου, 7^η μεγάλη
 - Τονικές μελωδίες σε μείζονες και ελάσσονες κλίμακες μέχρι δύο (2) διέσεις/υφέσεις, εμπέδωση α' τετραμήνου (και με μελωδική αλυσίδα, συμπερ. χρωματικών σχημάτων)
- Αρμονία
 - Αρμονικά διαστήματα: εμπέδωση* α' τετραμήνου, 7^η μεγάλη
 - Συγχορδίες: εμπέδωση* α' τετραμήνου, τετράφωνες μείζονες συγχορδίες με 7^η μικρή σε γ' αναστροφή, τετράφωνες μείζονες συγχορδίες με 7^η μεγάλη
 - Συνδέσεις συγχορδιών: εμπέδωση* α' τετραμήνου, V⁷ σε γ' αναστροφή, IV⁷ σε ευθεία κατάσταση, με ξένους φθόγγους (ποίκιλα, προήγηση, διαβατικός, εκφυγή, καθυστέρηση)
 - Πτώσεις: εμπέδωση* α' τετραμήνου, η N6 και σε άλλες Πτώσεις (π.χ. Μισή, Απροσδόκητη)
 - Μετατροπίες: σε συγγενείς κλίμακες (μείζονες και ελάσσονες - στη σχετική Μείζονα/ελάσσονα, από Μείζονα στη Δεσπόζουσα, στην υποδεσπόζουσα και στην ομώνυμη ελάσσονα από ελάσσονα στην υποδεσπόζουσα, τη δεσπόζουσα και την ομώνυμη μείζονα)
 - Τονικοποίησεις (V/V)

* η εμπέδωση να γίνεται συστηματικά και σταδιακά σε πιο προχωρημένο επίπεδο

ΑΝΑΛΥΣΗ

- Κλασικισμός-Κουαρτέτο-Ροντό: **J. Haydn**, Κουαρτέτο Εγχόρδων *To αστείο: Finale*
- Πρώιμος Ρομαντισμός – Λιντ: **F. Schubert**, *Ο Βασιλιάς των Ξωτικών*
- Μουσική για κινηματογράφο: **B. Παπαθανασίου**, 1492: *Conquest of Paradise*: «Conquest of Paradise»

Σημείωση: Τα ηχητικά αρχεία των έργων για ανάλυση να δοθούν/σταλούν στους/στις μαθητές/μαθήτριες πριν ή κατά την έναρξη του 2^{ου} τετραμήνου, έτσι ώστε να εξοικειωθούν με τη μουσική.

ΑΡΜΟΝΙΑ

Όλες οι ασκήσεις εναρμόνισης SATB να δίνονται με δοσμένη τη σοπράνο ή το μπάσο και με πίνακα με κριτήρια αξιολόγησης

- **Διατονικές και Χρωματικές Μετατροπίες:** όπως στο Α' τετράμηνο και επιπλέον στην ομώνυμη ελάσσονα/μείζονα
- **Συγχορδία Ναπολιτανικής έκτης. N6** (όπως πριν αλλά και ως μέσο μετατροπίας)
- **Τονικοποιήσεις - Δευτερεύουσες Δεσπόζουσες** (στιγμαίες μετατροπίας) σε δοσμένο μπάσο/σοπράνο για εναρμόνιση SATB
 - **Τονικοποίηση της Δεσπόζουσας Συγχορδίας** (προσωρινή τονική είναι η Δεσπόζουσα συγχορδία):
V/V V⁶/V V⁴/V V⁷/V V⁶/V V³/V V⁴/V

Παρόμοια, με τονικοποίηση της ii , IV , vi κλπ (μόνο για αναγνώριση)

- **Αναφορά στην vii^o⁷ ντιμινουίτα και στις τονικοποιήσεις**
- **Δευτερεύουσες Συγχορδίες σε β' αναστροφή: Ορθή αρίθμηση, ορθοί διπλασιασμοί, σε περιορισμένη χρήση και υπό προϋποθέσεις:**
 - **Δεύτερη αναστροφή της επιτονικής της μέσης και επιδεσπόζουσας συγχορδίας :**
ii⁶ ii⁶ , III⁶ , vi⁶ VI⁶
- **Επαναφορά ασκήσεων αρμονικής αλυσίδας, με ξένους φθόγγους για αναγνώριση.**
- **Όλες οι πτώσεις και τρίτη Πικαρδίας**
- **Ξένοι Φθόγγοι Γ : Καθυστέρηση και εναλλασσόμενοι φθόγγοι , μόνο για αναγνώριση και ορθή λύση (όχι χρήση)**
(συνεχίζεται η αναγνώριση, ορθή λύση και χρήση ποικίλματος, προήγησης, διαβατικού φθόγγου, όπως επίσης εισαγάγεται και η χρήση εκφυγής)

Σημείωση: Δίνονται ασκήσεις αναγνώρισης όλων των πιο πάνω σε έργα διαφορετικών εποχών και συνθετών. Εμπέδωση (βιωματικά σε τραγούδια ή συνθέσεις των μαθητών/τριών), καθώς και ασκήσεις τετράφωνης εναρμόνισης SATB με δοσμένο το μπάσο ή τη σοπράνο (απαραίτητα με διάνθιση με ξ. φθ.) ή σε συνδυασμό. Όλα τα παραδείγματα και οι ασκήσεις, να περιορίζονται σε τονικότητες μέχρι τρεις (3) αλλοιώσεις.

ΧΟΡΩΔΙΑ

1. Ανατομία/Φυσιολογία φωνητικού συστήματος

- Μέρη φωνητικού και αναπνευστικού συστήματος
- Παραγωγή της φωνής
- Έκταση φωνών και κατάταξη φωνών στη χορωδία
- Μεταφώνηση

2. Φωνητική τεχνική

- Στάση σώματος
- Αναπνοή
- Λειτουργία φωνητικών χορδών
- Είδη φωνητικής τοποθέτησης
- Χορωδιακή άρθρωση
- Ποιότητα ήχου
- Υγιεινή της φωνής

3. Σωματικό και φωνητικό ζέσταμα

- Πρόσωπο, σώμα, αναπνοή
- Τοποθέτηση φωνής
- Φωνήντα, έκταση, ευελιξία, σύμφωνα κ.λπ.
- Ορθό τονικό ύψος

4. Καλλιτεχνική έκφραση

- Εκφραστικά σύμβολα
- Σύνδεση λόγου και μουσικής
- Τονισμοί
- Ερμηνεία
- Μελωδικές και ρυθμικές φράσεις

5. Σκηνική παρουσία

- Διατάξεις χορωδιών
- Είσοδος-έξοδος χορωδών και μαέστρου
- Οπτική επαφή με μαέστρο
- Στάση σώματος/σωματική έκφραση/ θεατρικότητα/εκφραστικότητα
- Ενδυμασία
- Δόσιμο τόνου
- Ψυχολογία

6. Είδη χορωδιακών συνόλων και έργων

- Παιδική, μικτή, ομοίων, δωματίου
- A capella, έργα με συνοδεία, ομοφωνικά έργα, κανόνας, έργα με αντίστιχη ή μίμηση κ.λπ.

7. Χορωδιακό ρεπερτόριο

Αναφορά – Ακροάσεις: Ένα (1) τραγούδι του Μάνου Χατζιδάκι – συναποφασίζεται στην αρχή του τετραμήνου

Επιπρόσθετα, ο/η μαέστρος/α υποχρεούται να διδάξει **δύο** από τα έργα που περιλαμβάνονται στις διοθείσες δεξαμενές (ελληνόφωνο ή ξενόφωνο ρεπερτόριο), - Βλ. Ρεπερτόριο Χορωδίας στον Ετήσιο Προγραμματισμό

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ)
ΜΟΡΦΗ	ΜΟΡΦΗ
<p>i. Δύο διαγωνίσματα: Ένα (1) σε Ακουστικές Δεξιότητες και Ανάλυση και ένα (1) στην Αρμονία. Επιπρόσθετα μία (1) γραπτή άσκηση στο μάθημα της Χορωδίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογητέα: ΔΕΕ ανά αντικείμενο, Μουσικός Γραμματισμός • Μέθοδος Αξιολόγησης: <u>από τον/ την εκπαιδευτικό</u>: δύο (2) προειδοποιημένα διαγωνίσματα (ακουστικό και γραπτό μέρος) σύμφωνα με το πρότυπα της τελικής γραπτής εξέτασης και μία (1) γραπτή άσκηση στη Χορωδία <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p>Βαρύτητα Γνωστικών Αντικειμένων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ακουστικές Δεξιότητες 25% • Ανάλυση 30% • Αρμονία 30% • Χορωδία 15% <p>ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ακουστικές Δεξιότητες 25% • Ανάλυση (ακουστικό μέρος) 12% • Ανάλυση (γραπτό μέρος) 18% <p>ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρμονία 30% <p>ΓΡΑΠΤΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ ΧΟΡΩΔΙΑ (μέχρι 20')</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χορωδία 15% </div>	<p>i. Συμμετοχή μαθητή/τριας στην τάξη ή/και στο εργαστήριο Αξιολογητέα: ΔΕΕ Επίσης: η προσπάθεια, συνέπεια, συμμετοχή, ενδιαφέρον, πρωτοβουλίες κλπ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μέθοδοι Αξιολόγησης: <ul style="list-style-type: none"> ➢ <u>από τον/ την εκπαιδευτικό</u>: παιδαγωγικό ημερολόγιο με περιγραφικές παρατηρήσεις και σχόλια στη βάση διαβαθμισμένων κριτήριων (ρούμπηρικες) και κλιμάκων ελέγχου (checklists), φύλλα εργασίας κλπ. ➢ <u>από τον/τη μαθητή/τρια</u> : αυτο- και επερο- αξιολόγηση, αναστοχαστικό ημερολόγιο στη βάση κριτήριών <p>i. Κατ' οίκον εργασία δίνεται για εμπέδωση των διδακτέων όπου κι εφόσον χρειαστεί, αλλά και ως προετοιμασία για σύντομες ασκήσεις</p> <p>i. Σύντομες ασκήσεις στην τάξη Επεξήγηση Φυλλάδιο Αυτοαξιολόγησης, Επεροαξιολόγησης, Φύλλο Εργασίας, Φύλλο Ακρόασης, ομαδική ερευνητική εργασία για το ιστορικό και πολιτισμικό υπόβαθρο των διδασκόμενων έργων / τραγουδιών κλπ.</p> <p>iv. Δραστηριότητες διάκρισης ή/και εθελοντική εργασία που σχετίζονται με το μάθημα πέραν της διδασκαλίας στην τάξη</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογητέα: συμμετοχή σε δράσεις (ενδοσχολικές ή και εξωσχολικές: χορωδία, ορχήστρα, διαγωνισμοί και εκδηλώσεις όπως το φεστιβάλ Μάριος Τόκας-Κώστας Μόντης, η Χορωδιακή Παρέλαση, το MusEdX, ο διαγωνισμός διαφήμισης, θεατρική παράσταση κλπ.), η προσωπική ενασχόληση με τη μουσική κ.ά. • Μέθοδοι/Τρόποι Αξιολόγησης: <ul style="list-style-type: none"> ➢ <u>από τον/ την εκπαιδευτικό</u>: σημειώσεις στο παιδαγωγικό ημερολόγιο. Παρουσιολόγιο. ➢ <u>από τον/ τη μαθητή/τρια</u> : συλλογή στοιχείων: διακρίσεις, διπλώματα, έπαινοι, βραβεία, κλπ.